

Iz deželnega zbora kranjskega.

Poslanec dr. Tavčar je obširno govoril. Tudi njemu proračun ne vzbuja veselja. Nedavno smo čuli, kako rastejo troški za deželne dobrodelfne zavode, a danes se vzbuja nov večji strah, ko vidimo pred seboj dolge številke proračuna. In še ta se nam je lepši naslikal, nego je v istini. Treba iskati vzrokov, zakaj so troški za ljudske šole tako narasli in še naraščajo. V prvi vrsti je slaba administracija. Okrajni glavarji, večinoma tujci, v vsakem kotu pomnožujejo šole po nepotrebem (?), ker se hočejo prikupiti navzgor. Šole se zidajo potratno (?), troški so mnogo preveliki. Po 6000, 7000 gld. stanejo šole, pa bi zadoščale po 3000 gld. To mora prenehati. Okrajni glavarji pospešujejo nemščino na ljudskih šolah, čeravno je to brezuspešno delo. Novi šolski zakon je postal za našo kronovino bolezen. Kar na jedenkrat so hoteli ves napredek raztresti po deželi, in tako smo se ga preobjedli. Izraža veselje, da se ni ustavilo zopet onih 600 gld. za neobligatni pouk, a čuje se, da hoče vlada po ovinkih to doseči in dajati podpore, kar pa bi bilo proti sklepu deželnega zbora. Na to govori obširno o oddaji nadučiteljske službe v Radovljici. Ta slučaj

je značilen za mizerijo naših šolskih razmer. Okrajni glavar sam je hodil prosit zanj. Učitelj je med tem prišel v disciplinarno preiskavo. Mislimo vender, da pri nas vlada deželni predsednik, ne pa okrajni glavarji.

Deželni predsednik baron Winkler zagovarja postopanje okrajnih glavarjev. So napake, a večina očitanj je neopravičena. Obžaluje, da se je tu govorilo o podrobnostih disciplinarne preiskave. To bi moralo ostati tajno na tem mestu. Predno kdo ni obsojen, ne smemo ga zavreči. Deželno šolsko oblastvo bode nepristransko storilo svojo dolžnost. Za nagrade se je ustavilo 500 gld., in sicer onim učiteljem, ki poučujejo nadnormalno število ur.

Poslanec baron Schwegel tudi izraža strah zastran troškov. Pravi, da je prijatelj šole brez ozira na narodnost. Graja pa, da se je v zboru govorilo o slučaju, ki ne spada v javnost.

Poslanec Hribar graja postopanje šolskih oblastev. Dalje polemizira z baronom Schweglom, govori še o radovljiški afëri. Nemščina je v sedanjih razmerah potrebna za srednje šole, a nikakor ne za priprostega kmetiškega dečka.

Knjiga Slovenska

v

XIX. veku.

*

Janez Vesel (Vesnin) r. 16. avg. 1840 v Mengišu, zvršil v Ljubljani gimnazijo l. 1860, bogoslovje 1865, služil za kapelana in šolskega voditelja v Postojini do l. 1868, bil potem kapelana v Poljanah nad Loko, pri sv. Trojici na Dolenjskem, v Starem Trgu na Notranjskem, od l. 1875

župnik pri sv. Duhu (Trn, Grossdorn) in je od l. 1886 dekan v Trnovem (Dornegg).

V slovénkem pisménstvu se je javno prikazal v Janežičevem Glasniku l. 1861: Zora in Ljubin (Pes. zložil J. Vesnin) in v pripovedi „Povodnji mož“, ki jo je spisal v pojasnilo Prešernovi: „Od nekdanj lepé